

og Finanstilsynet samt selskabslovgivningens tavshedspligt for revisorer.

Undersøgelsen vil herefter kunne gennemføres på den måde, at undersøgelseskommissionen vil få adgang til alt relevant materiale i sagen og mulighed for at stille supplerende skriftlige spørgsmål til de involverede parter. Herved undgår man mange af de retssikkerhedsmæssige spørgsmål, som aktualiseres gennem en undersøgelse, der hovedsagelig er baseret på mundtlighed.

Det kan dog ikke udelukkes, at visse forhold ikke fuldt ud vil kunne afklares ved en gennemgang af materialet i sagen og gennem skriftlige spørgsmål til de involverede. Derfor foreslås det også, at undersøgelseskommissionen om nødvendigt kan foranstalte indenretlige afhøringer ved domstolene eller rettere ved Københavns Byret. Det vil være afhøringer, som foregår efter de helt almindelige regler i retsplejeloven om vidnepligt og om vidneansvar og i et retsligt fuldstændig betryggende regi, hvor det er domstolene og ikke undersøgelseskommissionen, som udøver domstolsbeføjelserne.

Netop dette forhold er meget vigtigt for regeringen, da det vil stride helt fundamentalt imod den måde, hvorpå vi har indrettet vort retssystem, hvis vi tillægger andre end dommere domstolsbeføjelser.

Heller ikke ved vidneafhøringerne må tavshedspligten være til hinder for, at der kan afgives forklaring, og forslaget lægger derfor også på dette punkt op til, at tavshedspligten gennembrødes. Det betyder til gengæld, at afhøringerne nødvendigvis må foregå bag lukkede døre.

Undersøgelseskommissionen vil være undergivet tavshedspligt, for at man derved kan sikre, at de tavshedsbelagte oplysninger om kommissionens arbejde og det, som kommissionen får kendskab til, behandles fortroligt.

Undersøgelseskommissionens arbejde skal dog munde ud i afgivelse af en fyldig og grundig beretning, som offentliggøres. Beretningen vil kunne indeholde alle de oplysninger, der er nødvendige for, at det efterfølgende kan vurderes, om der er grundlag for at gøre et retligt ansvar gældende i sagen, og det er jo netop dette, der er sigtet og formålet med undersøgelsen.

Med lovforslaget har regeringen i overensstemmelse med de færøske ønsker sikret fasthed og klarhed omkring undersøgelsens gennemførelse, og ikke mindst har vi med forslaget sikret, at der bliver tale om en tilbunds gående under-

søgelse, som alle kan have tillid til. Vi har lyttet til de færøske ønsker og i lovforslaget medtaget bestemmelser om udleveringspligt og oplysningspligt, om gennembrud af tavshedspligten og om mulighed for mundtlige afhøringer. Og vi har vel at mærke i lovforslaget udmøntet disse ønsker på en sådan måde, at vi ikke går på kompromis med retssikkerheden.

Enkelte har hævdet, at regeringens forslag blot er en dommerundersøgelse uden en dommer, men som jeg allerede har været inde på, adskiller den foreslåede model sig fra en dommerundersøgelse på flere afgørende punkter:

For det første ledes undersøgelsen ikke af en dommer. Dette væsentlige spørgsmål har jeg allerede været inde på, og jeg skal derfor ikke omtale det nærmere.

For det andet vil en undersøgelsesret normalt have til opgave ikke blot at undersøge et begivenhedsforløb, men også at afgive en indstilling om placeringen af ansvaret. I modsætning hertil skal undersøgelseskommissionen ikke fremkomme med konklusioner om ansvarets placering. Disse konklusioner må derimod drages af de berørte myndigheder og virksomheder på grundlag af den afklaring af sagen, som undersøgelseskommissionen tilvejebringer.

For det tredje skal undersøgelseskommissionen ikke udøve domstolsbeføjelser eller i øvrigt gå frem efter retsplejelovens regler. Sagsoplysninger sker derimod som udgangspunkt på et skriftligt grundlag, men – som jeg sagde det – med mulighed for at indkalde vidner til at afgive forklaring for Københavns Byret.

Netop fordi undersøgelseskommissionen har færre domstolslignende træk end en undersøgelsesret, er der ikke tale om en sammenblanding af beføjelser, men om en rendyrket undersøgelse, som ikke kan sidestilles med en retssag og en dom. Det kommer især til udtryk i forbindelse med vidneafhøringerne, hvor det er undersøgelseskommissionen, som stiller spørgsmålene, men hvor selve afhøringen foregår i domstolsregi under ledelse af en dommer. Denne model kender man i øvrigt fra vidneafhøringer også inden for den almindelige retspleje, hvor der f.eks. i civile sager er mulighed for at begære det, man kalder anteciperede eller isolerede bevisoptagelser i form af vidneafhøringer ved domstolene forud for et egentligt sagsanlæg.

Som tidligere nævnt er det en forudsætning for vedtagelsen og iværksættelsen af en lovbestemt og tilbunds gående undersøgelse af den